

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyň JUDr. Hany Pipkové a JUDr. Marcely Rouskové v právní věci žalobce: **GERIMO s.r.o.**, se sídlem Praha 1, Všehrdoва 560/2, zastoupen JUDr. Ing. Martinem Florou, Dr., advokátem se sídlem Lidická 57, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, Praha 10, Vršovická 1442/65, o žalobě proti rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ze dne 4. 1. 2011, č.j. 1281/500/10 52415/ENV/10,

t a k t o :

I. Rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ze dne 4. 1. 2011, č.j. 1281/500/10 52415/ENV/10, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 7808,- Kč, a to do 30 dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupce žalobce JUDr. Ing. Martina Flory, Dr., advokáta.

O d ů v o d n ě n í

Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ze dne 4. 1. 2011, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Krajského úřadu Středočeského kraje, odboru životního prostředí a zemědělství, ze dne 18. 3. 2010, č. j. 017695/2010/KUSK/01, jímž bylo vydáno souhlasné stanovisko podle ust. § 4 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. ke schválení lesního hospodářského plánu (LHP) pro lesní hospodářský celek Gerimo – Pravonín, vázané splněním 4 podmínek.

Proti tomuto rozhodnutí směřovala žaloba, v níž žalobce uvedl, že Krajský úřad Středočeského kraje vydal souhlasné závazné stanovisko ke schválení lesního hospodářského plánu pro LHC Gerimo-Pravonín a v jeho vedlejších ustanovení výroku stanovil podmínky, za nichž je souhlasné závazné stanovisko vydáváno:

- 1) *Hospodaření navržené v LHP pro LHC Gerimo-Pravonín musí zaručovat snížení plochy porostlé smrkem oproti současnému stavu,*
- 2) *Na stanovištích ovlivněných vodou (edafické kategorie O, P, Q, V, L) bude LHP počítat pro zalesnění jako s meliorační a zpevňující dřevinou také s jedlí, a to i v Návrzích hospodářských opatření (podrobné plánování), budou-li v LHP ponechány,*
- 3) *V obnově nebude plánována směs dubu a smrku,*
- 4) *V porostních skupinách, ve kterých bude probíhat obnovní těžba, bude vždy ponecháno na těžební ploše (v obnovním prvku) několik dospělých stromů k přirozenému dožití a následnému rozpadu. Hustota ponechaných stromů bude minimálně 2 stromy/1 ha, tzn. minimálně 1 strom/50 arů, přičemž v obnovním prvku o rozloze menší než 50 arů musí alespoň jeden takový strom zůstat. Ponechávány budou stromy k tomu účelu vhodné, tzn. stromy nepředstavující nebezpečí pro okolní porost z hlediska ochrany lesa. Doporučuje se využít stromy nižší ekonomické hodnoty (košaté listnáče či pionýrské dřeviny). Nebude-li konkrétním obnovním prvku dostatečný počet stromů vhodných pro popsany účel, budou vybrány stromy náhradní v jiné části LHC. Na přítomnost stromů vhodných k ponechání na stanovišti bude pamatováno již v těžbách výchovných, aby následně v mytním věku takové stromy v porostních skupinách existovaly.*

Proti rozhodnutí krajského úřadu podal žalobce odvolání, ve kterém namítl, že podmínky zakotvené ve vedlejších ustanovení výroku ve všech bodech překračují rámec zákonných povinností žalobce a vyžadují od něj aktivní činnost, jejíž obsah a rozsah nelze promítnout do závazných ustanovení plánu, dále že ustanovení § 4, odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. neposkytuje vůbec prostor pro to, aby souhlasné závazné stanovisko ke schválení lesního hospodářského plánu bylo vydáno jako rozhodnutí podmíněné splněním dodatečných podmínek, dále že podmínky obsažené ve vedlejších ustanovení výroku rozhodnutí orgánu I. stupně nelze zapracovat do LHP pro LHC Gerimo-Pravonín způsobem, který by byl pro žalobce závazný, dále že rozhodnutí orgánu I. stupně zčásti spočívá na názoru krajského úřadu, že navržený LHP odporuje prováděcím předpisům k lesnímu zákonu, což však nepřísluší hodnotit orgánu ochrany přírody, dále že rozhodnutí orgánu I. stupně ve vedlejších ustanovení výroku zavazuje žalobce k protiprávnímu jednání, které naplňuje skutkovou podstatu správních deliktů a konečně že plnění podmínky 4.) vedlejšího ustanovení výroku rozhodnutí orgánu I. stupně vystavuje žalobce riziku, že bude shledán odpovědným za způsobení případné škody na zdraví či majetku návštěvníků lesa a jiných osob vyvolané pádem stromů ponechaných přirozenému rozpadu neb pádem větví z nich.

Odvolání žalobce bylo žalovaným zamítnuto napadeným rozhodnutím, a v žalobě proti němu žalobce zejména namítl, že rozhodnutí správních orgánů obou stupňů byla vydána podle § 4 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. Správní orgán I. prvního stupně i žalovaný byli při vydávání svých rozhodnutí povinni postupovat podle ustanovení správního řádu a museli zohlednit základní zásady činnosti správních orgánů podle ust. § 2 až § 8 správního řádu, mimo jiné též zásadu proporcionality a ochrany dobré víry, a zásadu procesní ekonomie, podle které správní orgán postupuje tak, aby nikomu nevznikaly zbytečné náklady, a dotčené osoby co možná nejméně zatěžuje. Stále zůstává v platnosti základní premisa vyjádřená zákonodárcem v § 4, odst. 2 správního řádu, že veřejná správa je službou veřejnosti, nikoliv že veřejnost se při výkonu veřejné správy

stává služebníkem veřejného zájmu. Správní orgány proto byly povinny nejprve zjistit, jaké meze pro obsah závazného stanoviska podle § 4, odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. vyplývají z právní povahy lesních hospodářských plánů, jak je vymezena v lesním zákonu a v předpisech vydaných k jeho provedení. Je totiž zjevné, že prostřednictvím závazného stanoviska nelze na vlastnícih lesa vynucovat výkon jakékoliv činnosti, která se orgánům ochrany přírody může jevit jako prospěšná nebo vhodná, pokud takový postup nemá výslovnou oporu v zákoně. Současně měly správní orgány obou stupňů od počátku respektovat skutečnost, že lesní hospodářský plán je v § 24 odst. 1 lesního zákona charakterizován zásadně jako nástroj vlastníka lesa a jeho hlavním účelem je poskytnout vlastníkovi lesa odborný návod, jak realizovat jeho zájmy týkající se lesa v jeho vlastnictví způsobem, který zaručuje, že hospodaření bude naplňovat znaky trvalé udržitelnosti a že všechny funkce lesa budou plněny rovnoměrně a trvale. Proto naprostá většina obsahu lesního hospodářského plánu má doporučující, nikoliv závaznou povahu, když mezi závazná ustanovení v případě žalobce patří pouze maximální celková výše těžeb, tj. souhrn množství dříví, které je žalobce oprávněn vytěžít za celou dobu platnosti lesního hospodářského plánu, a minimální podíl melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu. Lesní hospodářský plán je tedy nutno považovat za nástroj vlastníka lesa a nikoliv za nástroj orgánů ochrany přírody. Konečně měly správní orgány respektovat též systematické zařazení § 4 odst. 3 do části druhé zákona č. 114/1992 Sb., ze kterého vyplývá, že závazné stanovisko ke schválení LHP je nástrojem obecné ochrany přírody, a že vyjma případů, na které dopadají účinky ustanovení § 4 odst. 4 zákona, je předmětem zájmu a ochrany, sledované závazným stanoviskem ke schválení LHP, les jako významný krajinný prvek, který má být takto chráněn před zásahy, jež by mohly vést k jeho poškození nebo zničení nebo k ohrožení či oslabení jeho ekologicko-stabilizační funkce. Nelze proto dospět k jinému závěru, než že smyslem a účelem řízení o vydání závazného stanoviska ke schválení lesního hospodářského plánu je posoudit, zda opatření předpokládaná v návrhu LHP a mající současně dopad do jeho závazných ustanovení podle § 24, odst. 2 lesního zákona povedou či nepovedou k poškození nebo zničení nebo k ohrožení či oslabení ekologicko-stabilizační funkce lesa, pro který je lesní hospodářský plán zpracován. Veřejnoprávní kontrola obsahu lesního hospodářského plánu se tak právě s ohledem na povahu LHP jako nástroje vlastníka musí soustřeďovat nikoliv na posouzení míry, v níž navržený plán poslouží k naplňování veřejného zájmu, nýbrž výlučně na posouzení souladu navrženého LHP se zákony a ostatními právními předpisy. Správní orgány však popsané principy ignorovaly, takže do vedlejšího ustanovení výroku rozhodnutí o vydání závazného stanoviska byly zakotveny podmínky, které nelze hodnotit jako výčet těch závazných ustanovení lesního hospodářského plánu pro LHC Gerimo-Pravonín, jejichž naplnění povede k poškození nebo zničení nebo k ohrožení či oslabení ekologicko-stabilizační funkce lesa jako významného krajinného prvku a které tudíž musí být z lesního hospodářského plánu vypuštěny nebo jejichž obsah musí být změněn, nýbrž naopak jako nástroje, jimiž má být zajištěno, že vlastníka lesa tvořícího LHC Gerimo-Pravonín bude při hospodaření v lese dodržovat zásady považované správními orgány za ekologicky prospěšné, aniž by však tyto zásady a z nich vyplývající povinnosti vlastníka lesa měly oporu v zákoně. Jinak řečeno, cílem podmínek obsažených ve vedlejšího ustanovení výroku rozhodnutí o vydání závazného stanoviska je přimět žalobce, aby v lesích v LHC Gerimo-Pravonín hospodařil způsobem představujícím ve srovnání se základní úrovní obecné ochrany podle zákona č. 114/1992 Sb. výrazný nadstandard a zobrazujícím evidentní zálibu krajského úřadu v pěstování jedle bělokoré a odpor k pěstování smrku. Taková interpretace rozsahu oprávnění, která pro orgán

ochrany přírody vyplývají z ust. § 4 odst. 3 a z ust. § 2, odst. 2, písm. f) zákona č. 114/1992 Sb. je extrémně extenzivní a nemá v zákoně oporu. To má za následek, že míra omezení vlastnického práva žalobce, která z podmínek obsažených v rozhodnutí o vydání závazného stanoviska vyplývá, je přitom v mnoha ohledech vyšší, než míra, v níž jsou omezení vlastníci lesů ve zvláště chráněných územích, ptačích oblastech či evropsky významných lokalitách. Podmínky zakotvené ve vedlejší ustanovení výroku rozhodnutí orgánu I. stupně překračují rámec zákonných povinností žalobce a vyžadují od něj aktivní činnost, jejíž obsah. Vedlejší ustanovení výroku tohoto rozhodnutí mění charakter lesního hospodářského plánu pro LHC Gerimo-Pravonín z nástroje vlastníka lesa na nástroj k prosazení zájmů krajského úřadu jako orgánu ochrany přírody a lze jej dokonce označit za přímé nucené omezení vlastnického práva žalobce bez zákonné opory a bez poskytnutí náhrady. Tím, že žalovaný v řízení o odvolání označil postup orgánu I. stupně za správný, založil nezákonnost napadeného rozhodnutí.

Ustanovení § 4 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. neposkytuje vůbec prostor pro to, aby souhlasné závazné stanovisko ke schválení lesního hospodářského plánu bylo vydáno jako stanovisko podmíněné splněním dodatečných podmínek. Jestliže účelem řízení o vydání tohoto závazného stanoviska je posoudit, zda opatření předpokládaná v návrhu LHP jako nástroje vlastníka lesa a mající současně dopad do jeho závazných ustanovení podle § 24 odst. 2 lesního zákona povedou či nepovedou k poškození nebo zničení nebo k ohrožení či oslabení ekologicko-stabilizační funkce lesa, pro který je lesní hospodářský plán zpracován, je vydání souhlasného stanoviska potvrzením, že ke škodlivému zásahu do lesa jako významného krajinného prvku nedojde. Neexistuje tak ani věcný důvod, pro který by mělo být závazné stanovisko spojeno s povinností splnit dodatečné podmínky. Žalovaný tuto shodně znějící odvolací námitku v napadeném rozhodnutí označil za nedůvodnou, aniž by svůj závěr přezkoumatelným způsobem odůvodnil.

Ustanovení § 4 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. dále neposkytuje orgánům ochrany přírody prostor pro to, aby závazným stanoviskem stanovili vlastníkům lesa dodatečné povinnosti, které by platily paralelně s obsahem schváleného lesního hospodářského plánu a jeho obsah modifikovaly či doplňovaly. Požadavky orgánů ochrany přírody formulované v závazném stanovisku tudíž musí být v první řadě možno promítnout do obsahu lesního hospodářského plánu. Lesní hospodářské plány přitom obsahují pouze dva typy ustanovení – ustanovení závazná a ustanovení doporučující. Z gramatického významu slova „doporučující“, jakož i z právní povahy lesního hospodářského plánu jako nástroje vlastníka lesa vyplývá, že obsahem doporučujících ustanovení plánu není vlastník lesa vázán a může se od nich odchýlit. Je tudíž zjevné, že pokud jsou v závazném stanovisku ke schválení LHP vyjádřeny podmínky, mohou mít tyto podmínky právní význam jen tehdy, pokud jejich obsah bude zohledněn odpovídající úpravou závazných ustanovení plánu. Snaha vynucovat na vlastníkovi lesa v řízení o vydání závazného stanoviska změnu doporučujících ustanovení LHP, tj. změnu ustanovení, která vlastník lesa stejně není povinen dodržovat, nemá v zákoně oporu a je naopak v rozporu s charakterem lesního hospodářského plánu jako nástroje vlastníka lesa. Závaznými ustanoveními lesního hospodářského plánu LHC Gerimo-Pravonín jsou v souladu s ust. § 24 odst. 2, věta druhá lesního zákona maximální celková výše těžeb a minimální podíl melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu. Obsah podmínek, které krajský úřad zakotvil do vedlejšího ustanovení výroku rozhodnutí o vydání závazného stanoviska, se ani jednoho z těchto ustanovení nemůže dotknout. V

případě závazného ustanovení „*maximální celková výše těžeb*“ je bez dalšího zřejmé, že do jeho obsahu nelze nijak promítnout obsah podmínek zakotvených do bodů 1.), 2.) a 3.) vedlejší části výroku rozhodnutí orgánu I. stupně. Věcnou souvislost s označeným závazným ustanovením má pouze podmínka zakotvená do bodu 4.); ani její zohlednění v závazném ustanovení maximální celková výše těžeb však není možné. Výpočet tohoto závazného ustanovení se řídí postupem upraveným v § 8 vyhlášky č. 85/1996 Sb., o lesním hospodářském plánování, který umožňuje zohlednění požadavku na ponechání stojících stromů pouze v lesích prvních zón národních parků a prvních zón chráněných krajinných oblastí, národních přírodních rezervací a přírodních rezervací. Ovšem jak konstatuje sám orgán I. stupně, taková území se na LHC Gerimo-Pravonín nenacházejí. Navíc platí, že závazné ustanovení „*maximální celková výše těžeb*“ se týká celé plochy LHC, takže v rámci tohoto ustanovení je ponecháno na rozhodnutí vlastníka lesa, které porosty či porostní skupiny a v jakém rozsahu bude těžit, pokud přitom bude respektovat omezující podmínky vyplývající ze zákona.

Pokud jde o závazné ustanovení „*minimální podíl melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu*“, je i postup při jeho odvozování upraven právním předpisem, konkrétně § 10 vyhlášky č. 84/1996 Sb., o lesním hospodářském plánování. Závazným ustanovením je toliko procentuální podíl, který meliorační a zpevňující dřeviny musí při obnově porostu v jednotlivých jednotkách prostorového rozdělení lesa podle tam se vyskytujících hospodářských souborů zaujímat. Při výběru druhů melioračních a zpevňujících dřevin je vlastník lesa povinen respektovat výčet druhů uvedený pro příslušný hospodářský soubor v oblastním plánu rozvoje lesů přírodní lesní oblasti, v níž se LHC nachází, popř. výčet uvedený v příloze č. 4 vyhlášky č. 83/1996 Sb., o zpracování oblastních plánů rozvoje lesů a o stanovení hospodářských souborů. Sama volba poměru, který jednotlivé druhy melioračních a zpevňujících dřevin budou v rámci celkového podílu melioračních a zpevňujících dřevin stanoveného v LHP zaujímat, však součástí předmětného závazného ustanovení LHP není. Jestliže tedy je pro určitou jednotku prostorového rozdělení lesa v lesním hospodářském plánu stanoven minimální podíl melioračních a zpevňujících dřevin 25 % a jsou-li mezi meliorační a zpevňující dřeviny pro tento hospodářský soubor zařazeny čtyři druhy dřevin, jsou povinnosti vlastníka lesa vyplývající ze závazného ustanovení „*minimální podíl melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu*“ dodrženy vždy, pokud stanovených 25 % dosáhne použitím kteréhokoliv z vhodných čtyř druhů dřevin v jakékoliv jejich kombinaci.

Podmínky obsažené ve vedlejší ustanovení výroku rozhodnutí o vydání závazného stanoviska proto nelze do lesního hospodářského plánu pro LHC Gerimo-Pravonín zapracovat tak, aby byly pro žalobce závazné. Tyto podmínky mohou tvořit pouze součást doporučujících ustanovení plánu. Zákonu tedy odporuje, pokud je vyslovení souhlasného závazného stanoviska a v konečném důsledku tedy i samotné schválení lesního hospodářského plánu podmiňováno provedením takové úpravy obsahu plánu, kterou žalobce nebude povinen respektovat. Tuto odvolací námitku žalovaný v napadeném rozhodnutí opět označil za nedůvodnou, aniž by se však vypořádal se všemi argumenty žalobce.

Dále žalobce namítl, že realizace podmínky 4.) vedlejšího ustanovení výroku rozhodnutí o vydání závazného stanoviska, tj. příkaz k ponechávání stojících stromů v obnovních prvcích, bude mít za následek omezení produkční funkce lesů v LHC Gerimo-

Pravonín oproti obvyklému rozsahu. To bude znamenat omezení využívání pozemků pro plnění funkcí lesů, jak jsou zakotveny do ust. § 15 odst. 1, věta druhá lesního zákona pro plnění funkcí lesů, což je s ohledem na ust. § 13 odst. 1 lesního zákona možné pouze na základě rozhodnutí o omezení vydaného věcně a místně příslušným orgánem státní správy lesů v řízení vedeném podle § 16 téhož zákona. Takové rozhodnutí však nebylo vydáno. Odvolací námitku téhož znění označil žalovaný v napadeném rozhodnutí za nedůvodnou, aniž by však k tomu uvedl jakékoliv srozumitelné argumenty.

Příkaz k ponechávání dospělých stromů k přirozenému dožití a následnému rozpadu v obnovních prvcích (podmínka 4.) je pak v příkrém rozporu s povinností vyplývající z ust. § 33 odst. 1 lesního zákona. Stromy, které mají být podle obsahu podmínky 4.) ponechány v obnovních prvcích, nemohou být nijak ošetřeny proti působení biotických činitelů, neboť účelem jejich ponechání má být zvýšení biodiverzity. Podmínka 4.) tak přímo předpokládá, že se stromy ponechané přirozenému vývoji stanou zdrojem působení biotických škodlivých činitelů. Realizací této podmínky dojde i k porušení povinností žalobce vyplývajících z § 32, odst. 1, písm. b) lesního zákona, a k ohrožení nebo poškození životního prostředí ve smyslu ustanovení § 4 písm. c) zákona č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa. K obdobně formulované odvolací námitce žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že provedení nahodilé těžby bez závazného stanoviska není nedovoleným zásahem do významného krajinného prvku les, a odvolací námitku označil za nedůvodnou. Nehledě k vnitřní nesrozumitelnosti této části napadeného rozhodnutí je však zřejmé, že provedením nahodilé těžby stromů, které mají být v obnovních plochách ponechány přirozenému rozpadu, by došlo k porušení podmínky 4), neboť ta jednoznačně žalobci ukládá, aby k přirozenému rozpadu ponechal stromy stojící, nikoliv stromy pokácené. Vedlejší ustanovení výroku rozhodnutí o vydání závazného stanoviska je i proto v rozporu se základními zásadami právního státu, především se zásadou právní jistoty, ochrany dobré víry a zásadou vázanosti orgánů veřejné moci zákonem a je nezákonné. Podmínka 4.) vedlejšího ustanovení výroku rozhodnutí o povinnosti ponechávat stojící stromy v obnovních prvcích, rovněž povede ke zvýšení rizika pádu větví a stromů jak pro lesní personál, tak pro návštěvníky lesa a tím i ke zvýšení rizika vzniku škody na zdraví nebo majetku. Plnění této podmínky tak žalobce vystavuje riziku, že bude shledán odpovědným za způsobení případné škody na zdraví či majetku návštěvníků lesa či jiných osob vyvolané pádem stromů ponechaných přirozenému rozpadu nebo větví z nich. Odvolací námitku, ve které na žalobce na tento důvod nezákonnosti rozhodnutí orgánu I. stupně upozorňoval, označil žalovaný za nedůvodnou s tím, že žalobci se předmětnou podmínkou „*ukládá ponechat stromy pro přirozené dožití a rozpad k tomu účelu vhodně, tzn. stromy nepředstavující nebezpečí pro okolní porost z hlediska ochrany lesa.*“ Tato argumentace žalovaného je opět neudržitelná, a to především pro vnitřní rozpornost. Žalobce v námitce poukazoval na zvýšení nebezpečí pro zdraví lidí, které bude ponecháním stojících stromů k jejich „přirozenému rozpadu“ bezpochyby zvýšeno. Poukazovat proto v této souvislosti na to, že stromy nemají představovat nebezpečí pro okolní porost z hlediska ochrany lesa je nelogické, neboť předmětem odvolací námitky nebyl vznik rizika pro okolní porost. Nadto je zřejmé, že žalobce by vždy nesl odpovědnost za škody na životě a zdraví způsobené pádem stromů či větví.

Žalobce proto uzavřel s návrhem, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě odmítl všechny žalobní námitky a navrhl, aby soud žalobu zamítl.

Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a dospěl k závěru, že žaloba byla podána důvodně.

Soud především konstatoval, že Městský soud v Praze již rozhodoval o skutkově a právně obdobné žalobě téhož žalobce proti stejnému žalovanému, a to rozsudkem č. j. 9 A 246/2010-66 ze dne 23. 10. 2014, kterým žalobě vyhověl. Městský soud konstatoval, že závěry, formulované v označeném rozsudku, lze bez výhrad aplikovat i ve věci nyní projednávané.

Z obsahu správního spisu soud shledal, že žalobce dne 27. 2. 2009 požádal Krajský úřad Středočeského kraje o vydání závazného stanoviska podle zákona č. 114/1992 Sb. nezbytného pro schválení lesního hospodářského plánu pro lesní hospodářský celek Gerimo – Pravonín. Krajský úřad ve věci rozhodl dne 7. 5. 2009, avšak jeho rozhodnutí na základě odvolání žalobce Ministerstvo životního prostředí dne 29. 1. 2010 zrušilo. Krajský úřad proto ve věci rozhodl znovu dne 18. 3. 2010 s tím, že souhlasné závazné stanovisko je vydáno za podmínky:

- 1) *Hospodaření navržené v LHP pro LHC Gerimo-Pravonín musí zaručovat snížení plochy porostlé smrkem oproti současnému stavu,*
- 2) *Na stanovištích ovlivněných vodou (edafické kategorie O, P, Q, V, L) bude LHP počítat pro zalesnění jako s meliorační a zpevňující dřevinou také s jedlí, a to i v Návrzích hospodářských opatření (podrobné plánování), budou-li v LHP ponechány,*
- 3) *V obnově nebude plánována směs dubu a smrku,*
- 4) *V porostních skupinách, ve kterých bude probíhat obnovní těžba, bude vždy ponecháno na těžební ploše (v obnovním prvku) několik dospělých stromů k přirozenému dožití a následnému rozpadu. Hustota ponechaných stromů bude minimálně 2 stromy/1 ha, tzn. minimálně 1 strom/50 arů, přičemž v obnovním prvku o rozloze menší než 50 arů musí alespoň jeden takový strom zůstat. Ponechávají budou stromy k tomu účelu vhodné, tzn. stromy nepředstavující nebezpečí pro okolní porost z hlediska ochrany lesa. Doporučuje se využít stromy nižší ekonomické hodnoty (košaté listnáče či pionýrské dřeviny). Nebude-li konkrétním obnovním prvku dostatečný počet stromů vhodných pro popsany účel, budou vybrány stromy náhradní v jiné části LHC. Na přítomnost stromů vhodných k ponechání na stanovišti bude pamatováno již v těžbách výchovných, aby následně v mýtním věku takové stromy v porostních skupinách existovaly.*

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, v němž uplatněná argumentace se co do podstaty a smyslu shoduje s argumenty v žalobních námitkách. Odvolání bylo zamítnuto žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 4. 1. 2011.

Městský soud v Praze posoudil věc takto:

Podle ust. § 24 odst. 1 zákona č. 289/1995 Sb., lesní zákon, ve znění pozdějších předpisů, lesní hospodářské plány (dále jen "plány") jsou nástrojem vlastníka lesa a zpracovávají se zpravidla na deset let.

Podle ust. § 24 odst. 2 lesního zákona plány obsahují ustanovení závazná a doporučující. Závaznými ustanoveními plánu jsou maximální celková výše těžeb a minimální podíl melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu. Vlastník lesa má

právo na částečnou úhradu zvýšených nákladů na výsadbu minimálního podílu melioračních a zpevňujících dřevin vůči státu. Pravidla podpory výsadby těchto dřevin upraví ministerstvo právním předpisem. Pro státní lesy a lesy ve vlastnictví obcí je závazným ustanovením též minimální plošný rozsah výchovných zásahů v porostech do 40 let věku.

Podle ust. § 27 odst. 1 lesního zákona vlastník lesa, který je povinen hospodařit podle plánu (§ 24 odst. 3), je povinen předložit návrh plánu ke schválení orgánu státní správy lesů ve dvou vyhotoveních nejpozději do 60 dnů po skončení platnosti předchozího plánu. Orgán státní správy lesů plán schválí, pokud není v rozporu s tímto zákonem a ostatními právními předpisy. Jedno vyhotovení schváleného plánu zůstává založeno u místně příslušného orgánu státní správy lesů, který uhradí náklady na pořízení jedné kopie.

Podle § 4 odst. 3 věta první, druhá a třetí, odst. 4 věta první, druhá a třetí zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, závazné stanovisko orgánu ochrany přírody z hlediska tohoto zákona je také nezbytné ke schválení lesních hospodářských plánů a protokolárnímu předání lesních hospodářských osnov, k odlesňování a zalesňování pozemků nad 0,5 ha a k výstavbě lesních cest a lesních melioračních systémů. K pěstebním a těžebním zásahům v lesích prováděným v souladu s lesním hospodářským plánem, nebo protokolárně převzatou lesní hospodářskou osnovou a při nahodilé těžbě se závazné stanovisko orgánu ochrany přírody nevyžaduje. Závazné stanovisko ke schválení lesních hospodářských plánů a protokolárnímu předání lesních hospodářských osnov se vydává na žádost příslušného orgánu státní správy lesů. (4) V rámci řízení o vydání závazného stanoviska podle odst. 3 orgán ochrany přírody provede také hodnocení důsledků lesních hospodářských plánů a lesních hospodářských osnov pro evropsky významné lokality, nebo ptačí oblasti. Orgán ochrany přírody nevydá souhlasné závazné stanovisko ke schválení lesních hospodářských plánů a protokolárnímu předání lesních hospodářských osnov, pokud by měly významný negativní vliv na příznivý stav předmětu ochrany evropsky významné lokality, nebo ptačí oblasti. V ostatních případech orgán ochrany přírody vydá souhlasné závazné stanovisko.

Předmětem sporu mezi žalobcem a žalovaným je otázka zákonnosti žalobou napadeného rozhodnutí, resp. rozhodnutí správního orgánu I. stupně ohledně toho, zda správní orgány byly oprávněny do závazného stanoviska k lesnímu hospodářskému plánu pro lesní hospodářský celek Gerimo – Pravonín vložit podmínky, jimiž se žalobci jako vlastníku lesa stanovily konkrétní povinnosti.

Shodně se závěry rozsudku č. j. 9 A 246/2010-66 městský soud i tentokrát konstatoval, že ze znění ust. § 27 odst. 1 lesního zákona jednoznačně vyplývá, že příslušný správní orgán po předložení návrhu lesního hospodářského plánu tento buď schválí, nebo neschválí. V takovém případě jej vrátí s připomínkami předkladateli k přepracování. K jinému procesnímu postupu není zmocněn. Správní orgán je povinen schválit návrh plánu, pokud ten není v rozporu se zákonem o ochraně přírody a krajiny a ostatními právními předpisy. Jedním z případů, kdy návrh plánu nevyhovuje ostatním právním předpisům, je negativní závazné stanovisko orgánu ochrany přírody dle § 4 odst. 3 zákona o ochraně přírody a krajiny. Pro takovou překážku následně příslušný správní orgán nemůže schválit předložený lesní hospodářský plán. Pokud je orgánem

ochrany přírody vydáno negativní závazné stanovisko, které se netýká závazných ustanovení lesního hospodářského plánu, je požadavek orgánu ochrany přírody na zapracování stanoviska do návrhu lesního hospodářského plánu vydán nad rámec zákonného zmocnění a v této části bude považován za doporučení. Správní orgán však nemůže návrh lesního hospodářského plánu schválit s tím, že schválení podmíní provedením všech změn odpovídajícím jakýmkoli požadavkům uvedeným v závazném stanovisku orgánu ochrany přírody.

V případě neschválení plánu upravuje lesní zákon následující postup:

- a) vlastník lesa buď ve stanovené lhůtě návrh plánu upraví, nebo
- b) podá námitky proti neschválení plánu, o kterých rozhoduje ve správním řízení Ministerstvo zemědělství, jako nadřízený orgán. Jelikož Ministerstvo zemědělství rozhoduje o námitkách jako orgán I. stupně, lze proti jeho rozhodnutí podat rozklad dle § 152 správního řádu.

Tomuto uvedenému zákonnému výkladu odpovídá i judikatura Nejvyššího správního soudu, např. rozhodnutí č.j. 3 As 48/2008-113 ze dne 12. srpna 2009, v němž bylo konstatováno: „v řízení o vydání závazného stanoviska k lesního hospodářskému plánu podle § 4 odst. 3 zákona o ochraně přírody a krajiny, nepřísluší orgánu ochrany přírody ze žádného ustanovení uvedeného zákona, aby ukládal žadateli o souhlas povinnost uvést v lesním hospodářském plánu opatření ke zlepšování životního prostředí (zde redukce kleče) a to stanovením výše a umístění těžby kleče v doporučujících ustanoveních, a tímto podmiňovat svůj souhlas s předloženým lesním hospodářským plánem.“

Soud nezpochybňuje, že při hospodaření v lesích je vlastník lesa vedle lesního zákona a prováděcích právních předpisů povinen dodržovat povinnosti stanovené zákonem o ochraně přírody a krajiny. Les je významným krajinným prvkem, který má důležitou funkci pro uchování ekologické stability krajiny. Proto je jednou z podmínek schválení lesního hospodářského plánu závazné stanovisko orgánu ochrany přírody. Orgán státní správy lesů přitom může lesní hospodářský plán schválit pouze tehdy, pokud není v rozporu s ostatními právními předpisy, a to zejména zákonem o ochraně přírody a krajiny. Ovšem ani při tom nelze ignorovat skutečnost, že podle ust. § 24 odst. 2 lesního zákona je dovoleno vlastníka lesa plány zavázat jen 1. ohledně maximální celkové výše těžeb a 2. ohledně minimálního podílu melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu.

Jiné povinnosti nelze vlastníkovi lesa v lesním hospodářském plánu uložit, neboť k tomu nemá žádný orgán veřejné správy zákonný podklad. Nelze to učinit ani formou zapracování závazného stanoviska k lesního hospodářskému plánu podle § 4 odst. 3 zákona o ochraně přírody a krajiny, neboť to by znamenalo obcházení lesního zákona. Platí tedy, že i orgán ochrany přírody musí respektovat meze stanovené lesním zákonem, a nemůže tedy ve svém závazném stanovisku koncipovat podmínky, které jdou nad rámec lesního zákona. Shodně se závěry rozsudku č. j. 9 A 246/2010-66 tedy městský soud i nyní konstatoval, že správní orgán I. stupně neměl pravomoc jakkoliv zasahovat do žalobcem předloženého lesního hospodářského plánu pro LHC Gerimo - Pravonín. Pokud měl správní orgán I. stupně za to, že žalobcem předložený plán nevyhovuje závaznému stanovisku orgánu ochrany přírody, neměl jej schválit, ale měl žalobci stanovit lhůtu pro přepracování a předložení plánu upraveného tak, aby respektoval závazné stanovisko vyslovené orgánem ochrany přírody. V daném případě však správní orgán I. stupně předložený LHP schválil, ale do jeho textu doplnil čtyři závazné podmínky, kterými výslovně podmínil svůj souhlas s plánem. Správní orgán I.

stupně tím, že vydal podmíněný souhlas s žalobcem předloženým plánem, nedodržel výše uvedený zákonný postup, resp. jednal bez zákonného zmocnění, a vykonával tím státní moc nad rámec článku 2 odst. 3 Ústavy, neboť jí neuplatňoval v mezích zákona. Ačkoliv žalobce na tento nesprávný výklad a vadnou aplikaci norem lesního zákona a zákona o ochraně přírody a krajiny poukázal v odvolání proti rozhodnutí vydanému v I. stupni, odvolací správní orgán tato pochybení neodstranil, jelikož se s právním názorem správního orgánu I. stupně ztotožnil. V důsledku toho zatížil i napadené rozhodnutí toutéž vadou nezákonnosti. Za tohoto stavu věci tedy soud musel žalobě vyhovět, a proto napadené rozhodnutí podle ust. § 78 odst. 1 soudního řádu správního zrušil a věc vrátil podle ust. § 78 odst. 4 soudního řádu správního žalovanému k dalšímu řízení.

Jen pro úplnost soud konstatuje, že napadené rozhodnutí neshledal nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů, jak v žalobě namítal žalobce. Soud má za to, že z odůvodnění napadeného rozhodnutí je dostatečně zřejmé, jaké skutkové okolnosti a jaké právní předpisy žalovaný zohlednil a jakými úvahami ke svým závěrům dospěl. Konec konců i proto mohl soud shledat, že tyto úvahy a závěry z nich vyplývající odporují zákonu.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 soudního řádu správního, když žalobce měl ve věci úspěch a jeho náklady řízení sestávají jednak ze zaplaceného soudního poplatku z podané žaloby ve výši 2000,- Kč a jednak z odměny advokátovi za dva úkony právní služby po 2100,- Kč, a ze související náhrady hotových výdajů po 300,- Kč podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), v platném znění, zvýšené o sazbu daně z přidané hodnoty. Náhradu v celkové výši 7 808,- Kč je žalovaný povinen zaplatit žalobci do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce JUDr. Ing. Martina Flory, Dr., advokáta.

P o u č e n í:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 7. března 2016

JUDr. Slavomír Novák, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Jana Válková